

Notat

Til: Stortingets justiskomité

Fra: Juristforbundet

Dato: 2. november 2017

Statsbudsjett 2018 Prop 1 S (2017-2018) – høring Stortingets justiskomité

- Rettshjelptiltakene driftes i all hovedsak av frivillige advokater, andre jurister og jusstudenter. Tiltakene gir gratis råd, veiledning og juridisk bistand. De driver oppsøkende virksomhet, veileder og yter juridisk bistand til klientgrupper som ikke har like lett tilgang til juridisk bistand på annen måte. På den måten forebygger de overgrep og reparerer lovbrudd på en kostnads- og ressurseffektiv måte.
- Tiltakene er basert på frivillig og gratis arbeid. Frivilligheten sparer samfunnet for store utgifter.
- Det foreslåtte kuttet vil ramme blant annet Gatejuristen, Barnas Jurist, Gatas Økonom, Juss-hjelpe, JURK og Juss Buss hardt. I 2016 behandlet Gatejuristen 2742 saker. JURK behandlet 4966 saker i 2016.
- Det er et paradoks at Regjeringen friskmelder norsk økonomi, samtidig som de velger å kutte i bevilgningene til tiltak som kommer utsatte og sårbare grupper til gode.
- Staten dekker utgifter til advokatbistand i straffesaker og saker der det er innvilget fri rettshjelp. I regjeringens forslag til statsbudsjett videreføres dagens salærsats. Salærsatsen har i mange år utviklet seg langsommere enn KPI og lønnsutviklingen. Det at staten er villig til å betale markant mer for egen juridisk bistand enn den er villig til å betale for juridisk bistand til borgerne er betenkelig.
- Å bekjempe vold og overgrep mot barn er høyt prioritert i Juristforbundet. En økning på 54 millioner, slik regjeringen foreslår, er en videreføring av dagens nivå. Juristforbundet støtter KrF sitt forslag om å heve momsen på godteri fra 15 % til 25 %. Det vil gi oss 2 milliarder kroner til å bekjempe vold og overgrep mot barn.
- Påtaleanalysen var etterlengt og inneholder en rekke helt nødvendig tiltak for at Påtalemyndigheten skal kunne følge den utvikling og modernisering som skjer i politiet. Analysen har skapt forventninger hos våre medlemmer, men også en økt bevissthet om at man har blitt stemoderlig behandlet inntil nå. Det haster derfor med å komme i gang, og det må settes av tilstrekkelig med ressurser til dette arbeidet. Et forsøk på å reformere Påtalemyndigheten, uten at det settes av tilstrekkelig med midler til å gjøre det ordentlig, vil kunne gjøre vondt verre. Våre

anslag viser at kostnadsoverslaget i Påtaleanalysen er for lave. Tildelingene må tredobles for at de foreslåtte tiltakene skulle kunne gjennomføres.

- Regjeringen har foreslått å øke domstolenes driftsbudsjett med 16 millioner kroner, dette er kun halvparten av det domstolene har bedt om. Regjeringen har også foreslått et ABE-kutt på 12,1 millioner kroner, som ledd i «avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen i statlige virksomheter». Det totale ABE-kuttet for domstolene for årene 2016–2018 utgjør nesten 50 millioner kroner
- Bemanningen i domstolene har blitt kuttet med 40 – 50 stillinger de to siste årene. Dette har ført til en betydelig økning i restansene ved enkelte domstoler.
- I Borgarting lagmannsrett var saksbehandlingstiden i sivile saker i 2016 under 7 måneder. I dag er saksbehandlingstiden over 18 måneder.
- Ingen av lagmannsrettene overholder Stortingets mål for saksbehandlingstiden i sivile saker.
- I straffesaker vil tiltalte kunne få nedsatt straff på grunn av lang saksbehandlingstid i domstolene. Dette har allerede skjedd i enkelte saker.
- Det er videre beklagelig at budsjettet ikke legger opp til bevilgning av tilstrekkelige midler til ytterligere utprøving av lyd- og billedopptak i lagmannsretten. Opptak av forklaringer bidrar til økt rettsikkerhet og til effektivisering av saksavviklingen i lagmannsretten.

Saksbehandler: Gry Hellberg Munthe